

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN
ĐẶC TRƯNG VĂN HOÁ MỸ LATINH
Characteristics of Latin American Culture

1. Thông tin về giảng viên

1.1. Giảng viên

- Họ tên: Nguyễn Văn Đáp
- Học vị: Tiến sĩ Quan hệ Quốc tế
- Địa chỉ liên hệ: Khoa Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, 336 Nguyễn Trãi Thanh Xuân, Hà Nội
- Điện thoại: 043.858.4599 (CQ)
- Email: vandap.qth@gmail.com
- Các hướng nghiên cứu chính:
  - + Lịch sử - Văn hoá Hoa Kỳ
  - + Khu vực Mỹ Latinh
  - + Lịch sử Quan hệ Quốc tế

1.2. Trợ giảng

- Họ tên: Dương Hồng Ánh
- Học vị: Thạc sĩ Hoa Kỳ học
- Địa chỉ liên hệ: Khoa Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, 336 Nguyễn Trãi Thanh Xuân, Hà Nội
- Điện thoại: 043.858.4599 (CQ)
- Email: anhdh71@yahoo.com
- Các hướng nghiên cứu chính:
  - + Văn hoá Hoa Kỳ
  - + Nghiên cứu Canada

2. Thông tin chung về học phần

- Tên học phần: Đặc trưng Văn hóa Mỹ Latinh
- Mã học phần: ITS 3041
- Số tín chỉ: 03
- Học phần: Tự chọn

- Các học phần tiên quyết: Không
- Các học phần kế tiếp: Không
- Các yêu cầu đối với học phần: sinh viên phải tham khảo cả tài liệu trong nước và nước ngoài (tài liệu dịch hoặc tài liệu gốc) để có thông tin đa chiều, tạo điều kiện cho việc đánh giá các vấn đề nghiên cứu một cách khách quan, khoa học.
- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:
  - + Lý thuyết: 30
  - + Thực hành: 15
  - + Tự học: 0
- Địa chỉ Khoa phụ trách học phần: Khoa Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn.

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1. Mục tiêu chung

- Giúp sinh viên có được cái nhìn toàn cảnh, mang tính hệ thống và có trọng tâm về những đặc trưng của văn hóa Mỹ Latinh, bổ sung hiểu biết về Mỹ Latinh nói riêng và châu Mỹ nói chung. Cao hơn nữa là có khả năng vận dụng những kiến thức đó vào việc tìm hiểu sâu hơn về văn hóa Mỹ Latinh cũng như ứng dụng vào thực tiễn.
- Tạo cho sinh viên hứng thú tìm hiểu sâu hơn về văn hóa Mỹ Latinh cũng như rèn luyện các kỹ năng học tập, nghiên cứu cần thiết cho sinh viên.

3.2. Chuẩn đầu ra của học phần

+ *Kiến thức:*

- Sinh viên **nắm vững** cách định vị về văn hóa Mỹ Latinh về mặt không-thời gian, cũng như xác định chính xác các nội hàm và những khía cạnh chủ yếu của văn hóa Mỹ Latinh, những đặc trưng văn hóa Mỹ Latinh.
- Sinh viên **hiểu rõ** các nguồn cơ bản tạo dựng nên văn hóa Mỹ Latinh cũng như những lĩnh vực chủ yếu thể hiện những đặc trưng của văn hóa Mỹ Latinh

- Sinh viên **phân tích được** các giá trị văn hóa chính của Mỹ Latinh và đưa ra được những nhận xét, đánh giá khách quan, chính xác. Từ đó, sinh viên hiểu **và vận dụng** được những mối liên hệ, những tác động qua lại của văn hóa đến các lĩnh vực khác của Mỹ Latinh.

+ *Kỹ năng:*

- Thông qua các hình thức như thảo luận, làm việc theo nhóm, sinh viên sẽ được rèn luyện kỹ năng trình bày vấn đề, làm việc với người khác và làm việc theo nhóm.
- Kỹ năng đọc tài liệu và phân tích tư liệu (đặc biệt là tư liệu nước ngoài) là một trong những kỹ năng được quan tâm và chú trọng rèn luyện.
- Các kỹ năng tư duy phân tích cũng như các kỹ năng phát hiện và giải quyết vấn đề sẽ được củng cố và nâng cao thông qua các bài tập nghiên cứu và đánh giá.

+ *Thái độ, chuyên cần:*

- Sau khi học môn này sinh viên cảm thấy hứng thú tìm hiểu, nghiên cứu về văn hoá Mỹ Latinh nói riêng và khu vực Mỹ Latinh nói chung.
- Sinh viên có thể xác định hướng học tập và nghiên cứu ở bậc cao hơn hoặc định hướng nghề nghiệp sau khi ra trường.

4. Tóm tắt nội dung học phần

Học phần giúp cho sinh viên khám phá bức tranh toàn cảnh về văn hóa Mỹ Latinh cũng như những đặc trưng riêng có của văn hóa khu vực, tập trung vào tính đa dạng, giàu có của văn hóa Mỹ Latinh. Đây là một nền văn hóa giàu truyền thống và cũng rất hiện đại trên cơ sở kế thừa giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của các nền văn hoá bản địa, đồng thời tiếp biến có sáng tạo các giá trị của nền văn hoá gốc Âu, gốc Phi cũng như các yếu tố văn hóa từ Mỹ và châu Á sau này. Từ đó học phần đưa ra những giá trị văn hóa điển hình và những lĩnh vực văn hóa cơ bản của Mỹ Latinh, đồng thời, cũng như những nhận xét, đánh giá chung về những đặc trưng văn hóa khu vực.

5. Nội dung chi tiết học phần

CHƯƠNG 1. CỘI NGUỒN VÀ SỰ ĐA DẠNG VĂN HÓA MỸ LATINH

1.1. Cội nguồn văn hóa Mỹ Latinh

1.1.1. Văn hóa bản địa

1.1.2. Văn hóa châu Âu

1.1.3. Văn hóa châu Phi

1.2. Sự đa dạng văn hóa của Mỹ Latinh ngày nay

1.2.1. Sự pha trộn của ba nền văn hóa Âu-Phi-bản địa

1.2.2. Ảnh hưởng của văn hóa châu Á

1.2.3. Ảnh hưởng của văn hóa Mỹ

CHƯƠNG 2. CÁC GIÁ TRỊ ĐẶC TRƯNG CỦA VĂN HÓA MỸ LATINH

2.1. Đề cao thể diện và các mối quan hệ tốt

2.2. Niềm tin vào thuyết định mệnh

2.3. Khuyến khích, đề cao vai trò của nam giới

2.4. Đề cao vai trò của gia đình, người thân

2.5. Sự tôn trọng các thứ bậc xã hội

CHƯƠNG 3. CÁC LĨNH VỰC VĂN HÓA MỸ LATINH

3.1. Phong tục, tập quán

3.2. Tôn giáo, tín ngưỡng

3.2.1. Các tín ngưỡng bản địa

3.2.2. Cơ Đốc giáo ở Mỹ Latinh

3.2.3. Sự xâm nhập của Đạo Tin lành

3.3. Ẩm thực

3.3.1. Phong cách ẩm thực Mỹ Latinh

3.3.2. Sự lan tỏa và ảnh hưởng

3.4. Kiến trúc

3.4.1. Các phong cách kiến trúc

3.4.2. Những xu thế mới

3.5. Thể thao

3.5.1. Bóng đá

3.5.2. Các môn thể thao khác

3.6. Điện ảnh

3.7. Nghệ thuật

3.7.1. Nghệ thuật tạo hình (hội họa, điêu khắc)

3.7.2. Nghệ thuật biểu diễn (sân khấu, vũ đạo)

3.7.3. Âm nhạc

3.7.4. Lễ hội đường phố

3.8. Ngôn ngữ

3.8.1. Các ngôn ngữ gốc Âu

3.8.2. Một số ngôn ngữ bản địa

3.9. Văn học

3.9.1. Tiến trình văn học Mỹ Latinh

3.9.2. Những tác phẩm, giá trị nổi bật

MỘT SỐ NHẬN XÉT CHUNG VỀ ĐẶC TRƯNG VĂN HÓA MỸ LATINH

6. Học liệu

- Học liệu bắt buộc

1. Paul B. Goodwin, Jr. (2007), *Global Studies: Latin America* (12th ed.), McGraw-Hill Contemporary Learning Series, Iowa, USA.
2. John Gillin (2009), *Ethos Components in Modern Latin America Culture*, *American Anthropologist*, vol.57, issue 3. (giảng viên có tài liệu này)
3. Roger A. Kittleson, *History of Latin America*, xem tại:
<http://www.britannica.com/place/Latin-America>
4. John F. Scott, *Latin American Art*, xem tại:
<http://www.britannica.com/art/Latin-American-art>

- Học liệu tham khảo

+ Sách

1. David Owsley Museum of Art, *The Art and Culture of Latin America* (Educational Resource Packet), Ball State University, Indiana, USA.

2. David L. Clawson (2000), *Latin America and Caribbean: lands and peoples* (2nd ed.), McGraw-Hill, USA.
3. Henri Lehmann (2003) – Trịnh Thu Hồng (dịch), *Các nền văn minh tiền Columbus*, NXB Thế giới, Hà Nội
4. Donald J. Mabry, *Colonial Latin America*, Mississippi State university, 2001.
5. Mariano Saravia (2013), *Nam Mỹ qua các màu cờ*, NXB Giáo dục, Hà Nội
6. Nguyễn Thị Thanh Thủy & Bùi Thành Nam, *Các nước Mỹ Latinh* (tập bài giảng), Khoa Quốc tế học, Hà Nội, 2010.
7. Trung tâm Nghiên cứu Bắc Mỹ (1998), *Mỹ Latinh – một vùng năng động*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

+ Bài viết

8. Victor Armony & Paul Lamy, Latin America Culture and the Challenge of Globalization, *Ciencia Ergo Sum*, vol. 6, núm. 3, noviembre, 1999
9. Oscar Arias (2011), Khi văn hóa cản trở phát triển: Những trở ngại đích thực cản trở Mỹ Latinh phát triển, *Foreign Affairs*, số tháng 1&2.
10. Florencia Bazzano Nelson, *Latin American Art and Architecture*, Rochester Institute of Technology
11. Richard Palmer, A brief history of Catholicism in Latin America, xem tại <http://www.thetrumpet.com>
12. Linda Skogrand, Daniel Hatch and Archana Singh, Understanding Latino Families, Implications for Family Education, FR/Family/2005-02.
13. Phạm Quang Trung (2010), Nét đặc thù văn học Mỹ Latinh, Đà Lạt, xem tại <http://www.pqtrung.com>

+ Tạp chí và trang web:

1. Châu Mỹ ngày nay
2. <http://www.britannica.com>
3. <http://www.donquijote.org>
4. <http://www.explore-hispanic-culture.com>

5. <http://www.latinamericanstudies.org>

7. Lịch trình tổ chức dạy học

Tuần	Nội dung chính	Tài liệu cần đọc	Ghi chú
Tuần 1	Giới thiệu học phần (nội dung, những yêu cầu đối với học phần) Chương 1. Cội nguồn và sự đa dạng văn hóa Mỹ Latinh 1.1. 1. Văn hóa bản địa	- Các nền văn minh tiền Colombus - Global Studies: Latin America	Đọc trước các tài liệu viết về văn hóa nói chung, văn hóa Mỹ Latinh nói riêng
Tuần 2	Chương I: Cội nguồn và sự đa dạng của văn hóa Mỹ Latinh 1.1.2. Văn hóa châu Âu	- History of Latin America (Britanica.com) - Ethos Components in Modern Latin America Culture	
Tuần 3	Chương I: Cội nguồn và sự đa dạng của văn hóa Mỹ Latinh 1.1.3. Văn hóa châu Phi	- Ethos Components in Modern Latin America Culture - Colonial Latin America	
Tuần 4	Chương I: Cội nguồn và sự đa dạng của văn hóa Mỹ Latinh 1.2.1. Sự pha trộn của các nền văn hóa Âu-Phi-bản địa	- Latin America Culture and the Challenge of Globalization	

	1.2.2. Ảnh hưởng của văn hóa châu Á		
Tuần 5	1.2.3. Ảnh hưởng của văn hóa Mỹ	- Latin America Culture and the Challenge of Globalization	
Tuần 6	Chương II: Các giá trị đặc trưng của văn hóa Mỹ Latinh 2.1. Đề cao thể diện và các mối quan hệ tốt 2.2. Niềm tin vào thuyết định mệnh	-	
Tuần 7	Chương II: Các giá trị đặc trưng của văn hóa Mỹ Latinh 2.3. Khuyến khích, đề cao vai trò của nam giới 2.4. Đề cao vai trò của gia đình, người thân 2.5. Sự tôn trọng các thứ bậc xã hội	- Understanding Latino Families, Implications for Family Education	
Tuần 8	Kiểm tra giữa kì		
Tuần 9	Chương III: Các lĩnh vực văn hóa Mỹ Latinh 3.1. Phong tục, tập quán 3.2. Tôn giáo, tín ngưỡng	- A brief history of Catholicism in Latin America	

Tuần 10	Chương III: Các lĩnh vực văn hóa Mỹ Latinh 3.3. Âm thực 3.4. Kiến trúc	- Latin American Architecture (Britanica.com) - Latin American Art and Architecture	
Tuần 11	Chương III: Các lĩnh vực văn hóa Mỹ Latinh 3.5. Thể thao 3.6. Điện ảnh	-	
Tuần 12	Chương III: Các lĩnh vực văn hóa Mỹ Latinh 3.7. Nghệ thuật	- Latin American Art	
Tuần 13	Chương III: Các lĩnh vực văn hóa Mỹ Latinh 3.8. Ngôn ngữ 3.9. Văn học Mỹ Latinh	- Latin American Literature (Britanica.com) - Nét đặc thù văn học Mỹ Latinh	
Tuần 14	Trải nghiệm văn hóa MLT/ Tự học		Chuẩn bị trước khi lên lớp
Tuần 15	Ôn tập: - Hệ thống hóa kiến thức - Giải đáp thắc mắc cho sinh viên - Trao đổi về tiểu luận		Chuẩn bị đề cương theo bộ câu hỏi

8. Chính sách đối với học phần

- Sinh viên thực hiện nghiêm túc quy chế học tập: đi học đầy đủ, đúng giờ.

- Sinh viên phải hoàn thành việc đọc và chuẩn bị tài liệu được yêu cầu trước mỗi buổi học.
- Tham gia đầy đủ và nhiệt tình các thảo luận.
- Chọn một trong những chủ đề được đưa ra để thuyết trình giữa kỳ.

9. Phương pháp, hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập học phần

+ *Đi học chuyên cần và tham gia thảo luận*: 10%

- Yêu cầu sinh viên đi học đầy đủ, đúng giờ, học tập nghiêm túc và tích cực tham gia thảo luận.

+ *Thuyết trình giữa kỳ*: 30%

- Chuẩn bị theo chủ đề và đăng ký trình bày trong các giờ thảo luận (hoặc làm bài kiểm tra trắc nghiệm).

+ *Tiểu luận cuối kỳ* : 60%

- Nội dung: Trả lời câu hỏi trong đề thi, thể hiện kỹ năng phân tích, tổng hợp.
- Hình thức: Cấu trúc bài viết logic, hệ thống; ngôn ngữ trong sáng.
- Thang điểm: 10/10

TRƯỞNG KHOA

BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN

GS.TS. Hoàng Khắc Nam

PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Thủy

ThS. Nguyễn Văn Đáp